

Zadání 2. kola Přírodovědné ligy 2022/2023: Kladno, to je to město

(autor: Tomáš Dočekal)

Ve druhém kole letošního ročníku Přírodovědné ligy zamíříme v rámci geografického kola do středních Čech, konkrétně do oblasti západně od Prahy. Tam se nachází největší město Středočeského kraje Kladno, a právě o něm bude aktuální kolo naší oblíbené soutěže.

V textu je celkem 20 otázek, za každou správně zodpovězenou získáš 5 bodů, celkem tedy za své odpovědi můžeš získat až 100 bodů.

Začneme rovnou prvním kolem otázek týkajících se přímo města Kladna:

1] Jaká dvě zvířata jsou ve znaku města?

2] Jak vznikl název města?

3] Která lesní lokalita poblíž Kladna a stejnojmenná ulice v okrajové části města upomíná svým názvem na českého génia?

4] Jak se obvykle nazývá šest vysokých budov postavených ve městě Kladně v 50. letech 20. století ve stylu socialistického realismu?

5] Jaké církvi náleží a jak se jmenuje kladenský kostel na Obr. 1.?

Obr. 1. Neznámý kostel kdesi v Kladně (foto: autor úlohy)

6] Ač se spisovně používá spojení „v Kladně“, místní neřeknou jinak než „na Kladně“. Vysvětli proč.

7] Název tohoto kola je stejný jako první verš jisté písně. Kdo je žijící frontman skupiny, která píseň zpívá?

Další oddíl se bude, jako to bývá v geografických kolech obvyklé, věnovat tématu železnice. Kladno bylo na železnici napojeno již roku 1855, kdy své tratě začala uvádět do provozu jedna soukromá železniční společnost, jejíž všechny vybudované tratě vidíme na mapce na obr. 2. Je ironií, že tato společnost byla pojmenována po dnešním městě, kterým železnice dodnes nevede.

8) Jak se jmenuje to město?

Obr. 1. Schéma tratí nejmenované společnosti významné pro celé severozápadní Čechy

V té době se však dnešní železniční stanice Kladno jmenovala zcela jinak

9) Jak se tehdy jmenovala dnešní žst. Kladno? Kolik je dnes na území Kladna železničních stanic nebo zastávek?

Další tratí, která měla něco společného s Kladnem byla tzv. Kladensko-nučická dráha určená primárně k dovozu železné rudy do železáren v Kladně. Rok 1968 nebyl kritickým jen pro svobodu v Československu, ale i pro tuto trať, která byla z větší části zrušena a menší část přeměněna na vlečku. Ta existuje dodnes a vozí se po ní jedna (zcela jiná než původní) surovina.

10) Která surovina se dodnes převáží po této dráze a v jaké chráněné oblasti vlečka končí?

Kladno bylo v minulosti známé jako centrum těžkého průmyslu. To je dnes již minulost, ale taková, na kterou se nezapomíná.

11) Se kterou surovinou v okolí těženou je spjat rozvoj Kladna? Ve kterém roce tato těžba skončila?

12) Sládečkovovo vlastivědné muzeum v Kladně má ve své správě místo, které bude tuto těžbu stále připomínat. Jak se toto místo jmenuje? Napiš přesný název.

Dalším slavným kladenským průmyslovým oborem bylo hutnictví. První huť byla založena roku 1889 a dá se říci, že po sto letech nastal začátek konce. Na počátku 90. let 20. století byl podnik zprivatizován a o pár let později prakticky zanikl.

13] Do které čeledi patří pták, jehož rodové jméno je stejné jako příjmení člověka, který se po privatizaci stal majitelem kladenských hutí?

14] V současnosti na území České republiky fungují již jen dva podniky zabývající se hutnictvím železa, resp. výrobou oceli. Napiš jejich názvy a sídla.

Obr. 3. Průmyslové panorama města Kladna (foto: autor úlohy)

Průmysl nejen zaniká, ale i vzniká. V roce 2000 zde založil továrnu i světoznámý výrobce hraček. Takých továren je na světě údajně pouze pět.

15] Jak se jmenuje nejvyšší představitel státu, ze kterého tento výrobce pochází?

Další část bude zaměřena na zeměpisné dovednosti. Představme si, že stojíme na kladenském náměstí Starosty Pavla (viz Obr. 4.) v samotném centru města. Z něho vyjdeme téměř západním směrem, ujdeme asi 600 metrů a dáme se doleva. Jihojihovýchodním směrem půjdeme asi 570 metrů, pak změním směr na jihozápadní a půjdeme cca opět 600 metrů. Na dohled (asi 150 metrů) je jedna z významných budov města Kladna.

16] Jak se jmenuje tato budova a na jakých zeměpisných souřadnicích leží? Uveď je ve formátu stupně, minuty, vteřiny.

Výletník pan Hubert G. se jedno zářijové úterý tohoto roku ocitl v 11.00 na autobusovém nádraží v Kladně. Má následující plán: Nejbližším autobusem městské dopravy odjet na zastávku Sokolovna, odsud jít ihned co nejkratší cestou na zastávku Dubská, odsud odjet nejbližším autobusem na nádraží Kladno a zde počkat na nejbližší vlak do Prahy Masarykova nádraží. Víme, že pan Hubert chodí rychlostí 4,7 km/h a dále, že přesun od zastávky u nádraží na peron nástupiště mu trvá 1 minutu.

Obr. 4. Náměstí Starosty Pavla (foto: autor úlohy)

17] Napiš číslo linky městské dopravy, kterou využije a kolik minut celkově stráví za celou cestu v autobuse?

18] Jak dlouho půjde mezi zastávkami Sokolovna a Dubská? Zaokrouhli na celé minuty.

19] Jak dlouho bude čekat na nástupišti žst. Kladno na nejbližší vlak?

Obr. 5. Zastávka Dubská v Kladně (foto: autor úlohy)

Poslední otázka se bude týkat slavné kladenské osobnosti. Je dobré si uvědomit, že Kladno má celou řadu slavných rodáků, zmíníme pouze Antonína Čermáka (1873–1933), který to dotáhl až na starostu amerického Chicaga.

Vy však určitě znáte jiného rodáka, jednoho z nejslavnějších českých sportovců. Vezmi počet písmen jeho příjmení, přičti je k číslu dresu, které obvykle nosil a takto vzniklé číslo vynásob jedenácti, poté přičti osm, následně vyděl pěti. K tomuto mezivýsledku přičti rok narození tohoto sportovce, následně výsledné číslo vynásob jednou polovinou.

20] Které číslo vyjde? Bereme-li toto číslo jako rok, kdo vládl v té době v českých zemích?

Svá řešení zasílejte na adresu tomas.docekal@gymnp.cz nejpozději do úterý 25.10. 2022.

Start 2. kola: 12. 10. 2022

Konec kola: 25. 10. 2022

Maximální počet bodů za vyřešení úloh: 100

Maximální počet bodů za rychlostní prémii: 8

Celkový maximální bodový zisk za kolo: 108

Start 3. kola: 2. 11. 2022

Souběžně probíhá Dlouhodobá úloha do 30. 11. 2022

Klíč k výpočtu rychlostní prémie podle pravidel Přírodovědné ligy:

Den odevzdání	Rychlostní prémie	Den odevzdání	Rychlostní prémie
St 12. 10.	8 %	St 19. 10.	4 %
Čt 13. 10.	8 %	Čt 20. 10.	3 %
Pá 14. 10.	7 %	Pá 21. 10.	2 %
So 15. 10.	6 %	So 22. 10.	1 %
Ne 16. 10.	6 %	Ne 23. 10.	1 %
Po 17. 10.	6 %	Po 24. 10.	1 %
Út 18. 10.	5 %	Út 25. 10.	0 %